

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623200033
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623200033.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N., t. č.: Centrum pre deti a rodiny Jesenské, so sídlom: Mieru 155/5, 980 02 Jesenské, v zast. kolízny opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka W., trvale bytom: W. štátna občianka SR a otec: N., štátny občan SR, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd u k l a d á p o v i n n o s ť rodičom o d o v z d a ť maloleté dieťa N. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Jesenské, Mieru 155, 980 02 Jesenské za súčinnosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

Súd návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v časti o začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom N. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa svojim návrhom o nariadenia neodkladného opatrenia zo dňa 25.01.2023 domáhal uloženia povinnosti dočasne odovzdať maloleté dieťa do Centra pre deti a rodiny Jesenské.

Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Lučenec Uznesením pod č.k. 5P/5/2022 zo dňa 09.02.2022 dočasne odňal mal. N. z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil nad výchovou maloletého výchovné opatrenie na účely odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Jesenské, najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Na zabezpečenie účelu

výchovného opatrenia, počas výkonu výchovného opatrenia súd uložil rodičom maloletého povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Jesenské a tunajším úradom. Maloletý bol do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu umiestnený dňa 21.02.2022 za súčinnosti tunajšieho úradu. Prijatý bol vo veľmi zanedbanom stave, špinavý, chorý, so zapareným zadočkom, ktorý museli dlhodobo liečiť.

Tunajší úrad návštevu dieťaťa v zariadení vykonal v dňa 28.04.2022 a 04.10.2022 a zistil, že mal. N. je od jeho umiestnenia vychovávaný v profesionálnej náhradnej rodine, kde prosperuje veľmi dobre. Maloletý bol v čase vykonaných návštev prítomný spolu s profesionálnym rodičom, ktorý uviedol, že po umiestnení ho bolo treba dlho liečiť, užíval antibiotiká, najhoršie bolo vyliečiť zadoček, ktorý bol veľmi zanedbaný. Stravu prijíma dobre, má pokojný spánok, rád sa zahrá s autíčkami. Rodičia o neho záujem prejavujú pravidelne, telefonicky aj osobne. Otec do zariadenia prichádza v podnapitom stave, dôsledku čoho sa k zamestnancom centra správa drzo až agresívne.

Posledné sociálne zisťovanie v domácnosti rodičov tunajší úrad vykonal dňa 18.10.2022 a zistil, že rodičia žijú v spoločnej domácnosti. Aktuálne bývajú v opustenom objekte Szilassyho kaštieľa na Filakovskej ceste v Lučenci. V uvedenom objekte sa neoprávnene zdržujú bezdomovci. Zariadili si dve miestnosti s najnutnejším nábytkom - posteľ, stará kuchynská linka, stôl a kachle. V objekte nie je

k dispozícii voda ani elektrina. Ako toaletu používajú ďalšie miestnosti objektu. V miestnostiach bol neporiadok, na podlahe rozhádzané špinavé ošatenia a komunálny odpad.

Dňa 25.11.2022 sa na podnet tunajšieho úradu konala prípadová konferencia, ktorého sa zúčastnila matka, podľa jej udania otec musel ísť k lekárovi, nakoľko má vážne zdravotné problémy. V závere prípadovej konferencie bolo konštatované, že rodičia nevedeli pre výchovu mal. Klementa zabezpečiť vhodné bytové podmienky, nedokázali sa zamestnať a nezačali ani v splácaní dlhu na komunálnom odpade, preto nariadené výchovné opatrenie nespĺňa svoj účel.

Z informačného systému tunajšieho úradu programu RSD o výplate sociálnych dávok bolo zistené že matka ako aj jej partner poberajú príspevok v hmotnej núdzi v sume po 139,20 Eur mesačne.

Na Okresnom súde Lučenec prebiehajú konania vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad súrodencami mal. N.

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že aktuálne osobne, bytové a majetkové pomery rodičov sa od umiestnenia mal. Klementa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu zhoršili. Matka preukazuje snahu pri hľadaní zamestnania a ako aj pri vylepšení svojej nepriaznivej sociálnej situácie. Nezodpovedný prístup jej partnera (nadmerné požívanie alkoholu, neprispôsobivé správanie sa atď.) neumožňuje matke posunúť sa pozitívnym smerom k vylepšeniu si svojej sociálnej situácie. Z uvedeného dôvodu je možné konštatovať, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, preto tunajší úrad navrhuje nad výchovou mal. N. nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Jesenské.

2. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

7. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 336 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri seba, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Podľa § 30 ods. 1 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

13. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods. 1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 CSP. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej.

14. Z ust. § 330 ods. 2 CSP vyplýva, že ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci. Súd teda vždy individuálne vyhodnotí, či povaha prejednávanej veci pripúšťa nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia z hľadiska totožnosti výrokov. S prihliadnutím na citované ustanovenie nemožno abstraktne vymedziť, ktoré subjektívne nároky svojou povahou pripúšťajú nariadenie neodkladného opatrenia s výrokom totožným vo veci samej, avšak, ako to vyplýva z výkladu danej právnej normy, spravidla pôjde o špecifické zdržovacie nároky, pri ktorých musia byť súčasne splnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 CSP. Okruh potenciálnych nárokov z daného hľadiska tým nie je vyčerpaný. Argumentačne udržateľný právny záver v konkrétnej veci si vždy vyžaduje zohľadnenie relevantných okolností prípadu, avšak z povahy veci je zrejmé, že takéto rozhodnutia neprichádzajú do úvahy v prípade určovacích výrokov, štandardných žalôb o zaplatenie peňažnej sumy, a pod..

15. I keď CSP upustil od pôvodnej koncepcie bezpodmienečnej väzby neodkladného opatrenia na konanie vo veci samej, naďalej platí, že procesné zabezpečenie musí mať vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, pričom však priamo neodkladnými opatreniami by nemali byť riešené hmotnoprávne nároky samotné. V zmysle uvedeného je tak zrejmé, že potreba nariadenia neodkladného opatrenia musí vychádzať zo vzťahu, ktorý je predmetom súdneho konania o nároku vo veci samej s prepojením na konanie vo veci samej v rozsahu vyplývajúcom zo zákona.

16. Súd podľa § 325 ods. 1 CSP môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehaná a nevyhnutná.

17. Z obsahu spisu súd zistil, že navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec sa predmetným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to aby súd začal konať vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti, ktorá sa má vykonávať v Centre pre deti a rodiny Jesenské. V tejto časti súd návrh zamietol, a to z dôvodu, že Uznesením č.k. 5P/2/2023-12 zo dňa 18.01.2023 už začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým N..

18. Pokiaľ ide o odovzdanie dieťaťa do navrhovaného zariadenia neodkladným opatrením, ktorému nepredchádza také dôkladné dokazovanie ako pri rozhodovaní vo veci samej súd mal za preukázanú dôvodnosť tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 CMP, keďže je v záujme maloletého dieťaťa. Jeho rodičia sú bezdomovcami, na základe čoho nemajú vytvorené vhodné sociálne a bytové podmienky na zabezpečenie všestrannej starostlivosti o maloleté dieťa. Súd v tejto časti nariadil neodkladné opatrenie, keďže návrh v časti dočasného umiestnenia maloletého dieťaťa Centre pre deti a rodiny Jesenské nepresahuje rozsah dokazovania, ktorý vyžaduje CMP pre rozhodnutie vo veci samej.

19. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, preto je potrebné konanie vo veci samej o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. októbra 2017, sp. zn. 5 Cdo 77/2017).

20. Pokiaľ ide o odovzdanie dieťaťa rodičmi za súčinnosti ÚPSVaR do navrhovaného zariadenia neodkladným opatrením, ktorému nepredchádza také dôkladné dokazovanie ako pri rozhodovaní vo veci samej súd mal za preukázanú dôvodnosť tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 CMP, keďže je v záujme maloletého dieťaťa. Aktuálne osobné, bytové a majetkové pomery rodičov sa zhoršili. Matka preukazuje snahu nájsť si zamestnanie a zlepšiť si sociálnu situáciu. Nezodpovedný prístup jej partnera, ktorý nadmerne požíva alkoholické nápoje neumožňuje matke posunúť sa pozitívnym smerom.

21. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, preto je potrebné konanie vo veci samej o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. októbra 2017, sp. zn. 5 Cdo 77/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie a na trovy toho, kto odvolanie podal.

Odvolanie sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak účastník konania nespĺní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.